

PARTNERSTVA ZA MOBILNOST ZNANJ IN SPRETNOSTI: RAZISKOVANJE INOVATIVNIH PRISTOPOV K DELOVNIM MIGRACIJAM

INFORMATOR EMN in OECD

Februar 2022

1. UVOD

Zaradi demografskih sprememb brez primere, tehnološkega razvoja in vse večje mobilnosti delavcev postaja pomanjkanje znanj in spretnosti v EU vse izrazitejše, partnerstva za mobilnost znanj in spretnosti (SMP-ji) s tretjimi državami pa se vse pogosteje obravnavajo kot del rešitve.¹ SMP-ji so razmeroma nov koncept, ki spodbuja trajnostni pristop k migracijam in mobilnosti na osnovi znanj in spretnosti z namenom krepitev znanj in spretnosti v korist tako izvornih kot ciljnih držav. SMP-ji so neločljivo povezani z dvema drugima zelo podobnima in pogosto zamenljivima konceptoma – partnerstvi za področje talentov (TP) in globalnimi partnerstvi za področje znanj in spretnosti (GSP).

Čeprav se lahko SMP-ji razlikujejo glede na obliko, način in vrsto vključenosti zainteresiranih strani, vsi postavljajo

razvoj znanj in spretnosti, mobilnost in vzajemno korist za izvorne in ciljne države v središče svojih prizadevanj.² Kot je bilo poudarjeno v nedavnem poročilu Evropskega parlamenta,³ je lahko osrednji element SMP-jev zagotavljanje poklicnega usposabljanja v izvornih državah. Cilj SMP-jev je ustvariti »štirikratno zmago« za izvorne in ciljne države, delavce migrante ter delodajalce in zasebni sektor ter tako povečati pozitivne učinke migracij na razvoj.

SMP-ji običajno vključujejo naslednjih pet sestavnih delov: (1) formalizirano državno sodelovanje, (2) sodelovanje več zainteresiranih strani, (3) usposabljanje, (4) priznavanje znanj in spretnosti ter (5) migracije/mobilnost.⁴ SMP-ji lahko med drugim vključujejo (poklicno) usposabljanje v izvorni ali ciljni državi, pripravništva v ciljni državi ali štipendije.⁵

2. METODOLOGIJA

Informator predstavlja izkušnje z izvajanjem SMP-jev in podobnih pobud v EU in na svetovni ravni ter preučuje glavne izzive in koristi v zvezi z njimi. Zaradi raznolikosti podobnih pobud in številnih vključenih akterjev namen tega informatorja ni zagotoviti izčrpen prikaz SMP-jev in podobnih pobud, temveč ponuditi začetni pregled vrst pobud, ki se izvajajo. Pri tem ne izpostavlja samo izkušenj držav

članic EU (v nadaljevanju: države članice), ampak črpa spoznanja tudi iz izkušenj drugih držav in mednarodnih organizacij. Namen informatorja je torej oblikovati podlago za nadaljnjo razpravo na ravni EU in nacionalni ravni.

Analiza je bila pripravljena na podlagi prispevkov 23 držav članic EU⁶ in Organizacije za

1 Mednarodna organizacija za migracije (IOM), Skills Mobility Partnerships, na voljo na naslovu <https://eea.iom.int/sites/g/files/tmzbdl666/files/documents/Skills-Mobility-Partner-ships-Infosheet.pdf>, zadnjič obiskano 22. februarja 2022. Glejte tudi OECD, What would make Skills partnerships work in Practice?, 2018, na voljo na naslovu <https://www.oecd.org/els/mig/migration-policy-debate-15.pdf>, zadnjič obiskano 22. februarja 2022.

2 Prav tam.

3 European Parliamentary Research Service, Legal migration policy and law: European added value assessment, 2021, na voljo na naslovu [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2021/694211/EPRS_STU\(2021\)694211_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2021/694211/EPRS_STU(2021)694211_EN.pdf), zadnjič obiskano 22. februarja 2022.

4 Mednarodna organizacija za migracije (IOM), Skills Mobility Partnership's, na voljo na naslovu <https://eea.iom.int/sites/g/files/tmzbdl666/files/documents/Skills-Mobility-Partner-ships-Infosheet.pdf>, zadnjič obiskano 22. februarja 2022.

5 Prav tam.

6 Naslednje države članice so predložile odgovore na priložnostno poizvedbo 2021.44 Partnerstva za mobilnost znanj in spretnosti: Avstrija, Belgija, Bolgarija, Hrvaška, Ciper, Češka, Estonija, Finska, Francija, Nemčija, Grčija, Madžarska, Irska, Latvija, Litva, Luksemburg, Nizozemska, Poljska, Portugalska, Slovaška, Slovenija, Španija in Švedska. Priložnostne poizvedbe so orodje, s katerim lahko nacionalne kontaktne točke EMN in Evropska komisija zbirajo primerjalne informacije o zadevah v zvezi z azilom in migracijami, ki so pomembne za razvoj politik v državah članicah.

gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD), Evropske fundacije za usposabljanje (ETF), Mednarodnega centra za razvoj migracijske politike (ICMPD), Centra za globalni razvoj (CGD) ter združenja obrtnikov in malih in srednje velikih podjetij v Evropi (SME United).⁷ V analizo so bile vključene tudi informacije iz EMN informatorja, ki naslavlja nove zakonite poti za zadostitev potreb po delovni sili.⁸

Natančneje Informator sestoji iz naslednjih razdelkov:

- Razdelek 4 temelji na teoretični raziskavi in prispevkih, ki sta jih zagotovila Evropska fundacija za usposabljanje (ETF) in Center za globalni razvoj (CGD).

3. KLJUČNI Poudarki

SMP-ji se vse bolj priznavajo kot orodje politik za spodbujanje trajnostnega pristopa k visokvalificiranim migracijam delovne sile in mobilnosti za razvoj znanj in spretnosti v korist izvornih in ciljnih držav. SMP-ji so neločljivo povezani z dvema drugima zelo podobnima in pogosto zamenljivima konceptoma – partnerstvi za področje talentov (TP) ter globalnimi partnerstvi za področje znanj in spretnosti (GSP).

Novi pakt o migracijah in azilu na ravni EU poziva k partnerstvom na področju talentov, da bi spodbudili vzajemno koristno mednarodno mobilnost, ki bi temeljila na boljšem usklajevanju potreb na trgu dela ter znanj in spretnosti med EU in partnerskimi državami.

Na splošno SMP-ji zaenkrat še niso širše uporabljeno orodje politik v EU, saj večina držav članic⁹ nima nobenih sporazumov/formaliziranih sodelovanj v zvezi s SMP-ji ali podobnimi pobudami, prav tako pa nimajo predhodnih izkušenj s tovrstnim partnerstvom, imajo pa nekatere države¹⁰ že dolgoletne izkušnje in vzpostavljenih več pobud.

Izkušnje držav članic s SMP-ji so različne glede osredotočenosti, ciljev in načinov izvajanja. Večina SMP-jev se osredotoča na mladinske izmenjave, mobilnost mladih, usposobljenih strokovnjakov ali diplomantov ter krožno migracijo na področju visokošolskega izobraževanja. SMP-ji

- Razdelek 5.1. temelji na odgovorih 23 nacionalnih kontaktnih točk EMN na standardiziran vprašalnik.
- Razdelek 5.2. je pripravil OECD z zagotavljanjem primerov SMP-jev, ki ne potekajo v EU.
- Razdelka 6.1. in 6.2. temeljita na analizi odzivov EMN in prispevkov partnerjev.
- Razdelek 6.3. je pripravil OECD s pripravo analize prihodnjih obojetov, ki izhajajo iz gradiva, predstavljenega v tem informatorju.

se lahko izvajajo z dvostranskimi ali večstranskimi sporazumi, programi in pilotnimi projekti.

Medtem ko se nekateri SMP-ji običajno izvajajo s partnerskimi državami ali regijami, za katere velja, da so strateško pomembne za ciljno državo, pa so drugi na voljo tudi več partnerskim državam. Posebni sektorji, ki jih obravnavajo SMP-ji, vključujejo zdravstveno varstvo, informacijsko in komunikacijsko tehnologijo (IKT) ter kmetijstvo.

Izzivi, ki so bili ugotovljeni v zvezi s SMP-ji, vključujejo njihovo nadgradljivost, njihove sorazmerno visoke stroške in težave pri vključevanju več zainteresiranih strani, vključno z delodajalci. Kar zadeva priložnosti, lahko SMP-ji prispevajo k sprostitvi potenciala mobilnosti znanj in spretnosti, ki temelji na bolj trajnostnem pristopu. SMP-je (kot tudi TP-je in GSP-je) od drugih pristopov k delovnim migracijam loči to, da si posebej prizadevajo za »štirikratno zmago«, ki širše koristi posamezniku in delodajalcu ter ciljni in izvorni državi. Dobro zasnovani in izvedeni SMP-ji lahko v prihodnosti delujejo kot nosilci dvostranskega in večstranskega sodelovanja za povečanje migracij in mobilnosti, ki izkoriščajo potencial znanj in spretnosti migrantov na način, ki omogoča izvornim državam, da izkoristijo in hkrati izpolnijo najnujnejše potrebe po spretnostih in delovni sili delodajalcev v EU.

4. POLITIČNI OKVIR IN UTEMELJITEV SMP-JEV

4.1. RAVEN EU

Na ravni EU je leta 2011 globalni pristop k migracijam in mobilnosti (GAMM)¹¹ izpostavil pomen razsežnosti znanj in spretnosti v pobudah za migracije in mobilnost s tretjimi državami ter predlagal vključitev vseh vidikov migracij in mobilnosti državljanov tretjih držav v krovnega »partnerstva za mobilnost«. Na podlagi tega pristopa so bile med EU in devetimi tretjimi državami v evropskem sosedstvu podpisane izjave o partnerstvu za mobilnost, ki so EU omogočile, da v svoja partnerstva za mobilnost in migracijske dialoge s tretjimi državami naknadno vključi določbe o sodelovanju na področju usklajevanja delovne sile, izobraževanja in usposabljanja (glejte okvir 1).

Okvir 1: Partnerstva za mobilnost na ravni EU

Zaradi pomembnosti migracijskih tokov iz sosednjih evropskih držav je Evropska komisija podpisala izjave o partnerstvu za mobilnost z Zelenortskimi otoki (2008), Moldavijo (2008), Gruzijo (2009), Armenijo (2011), Azerbajdžanom (2013), Marokom (2013), Tunizijo (2014), Jordanijo (2014) in Belorusijo (2016).¹² Ta partnerstva so združila vsa vprašanja, povezana z migracijami, v enoten sveženj, ki je sledil štirim stebrom GAMM (zakonite migracije/mobilnost; migracije in razvoj; nezakonite migracije in mednarodna zaščita/azil). Vsaka izjava se izrecno sklicuje na razsežnost znanj in spretnosti

7 Posebna zahvala gre Helen Dempster iz Centra za globalni razvoj (CGD) in Ivanu Martinu iz Univerze Pompeu Fabra (UPF) za deljenje njunega strokovnega znanja in izkušenj v postopku pisanja tega informatorja EMN.

8 Informator EMN, Exploring legal pathways to fulfil labour needs, 2021, na voljo na naslovu https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2021-07/oo_eu_legal_pathways_in_form_2021_en.pdf, zadnjič obiskano 22. februarja 2022.

9 CY, CZ, EE, EL, FI, HU, LV, LT, NL, PL, PT, SK, SI in SE.

10 AT, BE, BG, DE, ES, FR, IE in LU.

11 Evropska komisija, Communication on Global Approach to Migration and Mobility, COM/2011/0743 final, 2011, na voljo na naslovu <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/ALL/?uri=celex%3A52011DC0743>, zadnjič obiskano 22. februarja 2022.

12 Več informacij o oceni nekaterih partnerstev za mobilnost je na voljo na naslovu <https://macimide.maastrichtuniversity.nl/wp-content/uploads/2019/05/Evaluation-of-EU-Mobility-Partnerships.pdf>, zadnjič obiskano 22. februarja 2022.

v zvezi z migracijami v okviru prvih dveh stebrov, kot so ustvarjanje delovnih mest, usklajevanje dela ter znanj in spretnosti, podpora zaposlovanju za migrante in povratnike ter priznavanje in/ali potrjevanje kvalifikacij ter znanj in spretnosti migrantov. ETF je bila glede na svoje zahteve v zvezi z razvojem človeškega kapitala za podporo zunanjim politikam EU ena od agencij EU, ki je prispevala k uvedbi teh partnerstev za mobilnost.¹³

Leta 2020 je Novi pakt o migracijah in azilu poudaril pomen ustvarjanja novih zakonitih poti v sklopu delovnih migracij, usklajevanja znanj in spretnosti ter odpravljanja pomanjkanja delovne sile.¹⁴ Konceptu »partnerstev za mobilnost« je dal nov zagon z objavo »partnerstev za področje talentov«, katerih cilj je zagotoviti celovit okvir politik in financiranje za spodbujanje vzajemno koristne mednarodne mobilnosti, ki temelji na boljšem usklajevanju potreb na trgu dela ter znanj in spretnosti med EU in partnerskimi državami. Partnerstva za področje talentov bodo namenjena zagotavljanju neposredne podpore mobilnosti za študij, delo ali usposabljanje ter¹⁵ zagotavljanju pomoči partnerskim državam pri krepitevi zmogljivosti.

Novi pakt poziva k vključujočim partnerstvom za področje talentov z vzpostavljanjem močnega sodelovanja med zadevnimi ustanovami (kot so ministrstva za delo in izobraževanje, delodajalci in socialni partnerji, ponudniki izobraževanja in usposabljanja ter združenja v diaspori). Komisija si prizadeva za spodbujanje tega sodelovanja z namensko pomočjo in vzpostavitev mreže vključenih podjetij. Za začetek tega procesa se bodo morali ustrezni izvedbeni partnerji na ravni EU učiti iz izkušenj, ki so jih že pridobile zainteresirane strani v EU in tujini, ter graditi na že vzpostavljenih partnerstvih.

4.2. Mednarodna raven

Leta 2018 je Generalna skupščina Združenih narodov v okviru globalnega dogovora o varnih, urejenih

in zakonitih migracijah¹⁶ (GCM) pozvala k vzpostavitvi GSP-jev »med državami, ki krepijo zmogljivosti za usposabljanje nacionalnih organov in ustreznih zainteresiranih strani, vključno z zasebnim sektorjem in sindikati, ter spodbujajo razvoj znanj in spretnosti delavcev v izvornih državah in migrantov v ciljnih državah z namenom priprave pripravnikov za zaposljivost na trgih dela vseh sodelujočih držav«. V istem letu je več mednarodnih organizacij¹⁷ združilo moči za podporo modelu GSP.¹⁸

Center za globalni razvoj (CGD) je bil eden glavnih spodbujevalcev modela GSP-jev kot migracijskega modela, ki lahko služi štirim glavnim namenom: obravnavati demografska neravnovesja in prihodnji pritisk migracij, odpraviti pomanjkanje znanj in spretnosti, se boriti proti »begu možganov« in prispevati k razvoju izvornih držav.¹⁹ Po mnenju CGD »model GSP predvideva, da ciljna država zagotovi tehnologijo in finance za usposabljanje potencialnih migrantov s ciljnimi znanjem in spretnostmi v izvorni državi in gosti migrante z znanjem in spretnostmi, ki jih potrebujejo za integracijo, in kar najbolj pomaga po prihodu, medtem ko izvorna država zagotovi to usposabljanje in prejme podporo za usposabljanje nemigrantov s ciljem povečanja človeškega kapitala.«²⁰

Pričakuje se, da bodo oblikovana partnerstva prispevala k človeškemu razvoju z izboljšanjem nabora znanj in spretnosti (morebitnih) migrantov, možnosti za posamezne poklicne poti in plačilo ter ciljnim državam pomagala pri izpolnjevanju potreb po znanjih in spretnostih ter potreb na trgu dela. Poleg tega se z dejavnim vključevanjem zasebnega sektorja v razvoj teh partnerstev stroški in koristi delijo ne samo med vlada, ampak tudi med delodajalci. Večstranski pristop lahko pomaga pri premagovanju pogostega pomanjkanja trajnosti zaradi začasne narave pristopov, ki temeljijo na projektih, in visokih stroških ukrepov, ki pogosto zahtevajo financiranje mednarodnih donatorjev.²¹

5. SMP-JI V PRAKSI

5.1. Izkušnje držav članic EU pri izvajanju SMP-jev

Triindvajset nacionalnih kontaktnih točk EMN se je odzvalo na ad hoc poizvedbo EMN o SMP-jih in posredovalo informacije na standardiziran vprašalnik. Rezultati so pokazali, da se izkušnje držav članic EU pri izvajanju SMP-jev bistveno razlikujejo: od 23 držav članic, ki so sodelovale pri tem informatorju, 15 držav članic²² ni imelo

vzpostavljenih nobenih SMP-jev, osem pa jih je imelo.²³ Čeprav večina držav članic ni imela izkušenj, so nekatere (na primer Češka, Litva, Slovaška in Slovenija) poročale o ustreznih pobudah z vsaj nekaterimi elementi SMP-jev. Litva je na primer poročala o projektih sodelovanja na področju razvoja, ki vključujejo razvoj

13 ETF podpira dejavnosti, vključno z obravnavanjem temeljnih vzrokov migracij, z izboljšanjem politik za mehanizme za razvoj znanj in spretnosti; analizami sistemov izobraževanja, usposabljanja in zaposlovanja izvornih držav; izboljšanjem njihovega predvidevanja informacij ter znanj in spretnosti na trgu dela ter sposobnostjo usklajevanja; priznavanjem in potrjevanjem kvalifikacij migrantov v vseh fazah migracij ter zagotavljanjem prispevkov v zvezi z znanji in spretnostmi ter pilotnih projektov s področja zakonitih migracij.

14 Communication on a New Pact on Migration and Asylum, COM (2020) 609 final, https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/promoting-our-european-way-life/new-pact-migration-and-asylum_en, zadnjič obiskano 22. februarja 2022.

15 Glejte https://ec.europa.eu/home-affairs/policies/migration-and-asylum/legal-migration-and-integration/talent-partnerships_en, zadnjič obiskano 22. februarja 2022.

16 Generalna skupščina ZN, Globalni dogovor o varnih, urejenih in zakonitih migracijah, sprejet 19. decembra 2018, na voljo na naslovu https://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?sym-bol=A/RES/73/195, zadnjič obiskano 22. februarja 2022.

17 Predvsem Mednarodna organizacija dela (MOD), Mednarodna organizacija za migracije (IOM), Organizacija za izobraževanje, znanost in kulturo Združenih narodov (UNESCO), Mednarodna organizacija delodajalcev (IOE) in Mednarodna zveza sindikatov (ITUC).

18 Mednarodna organizacija dela, Global Skills Partnerships for Migration, na voljo na naslovu https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_emp/---ifp_skills/documents/publication/wcms_653993.pdf, zadnjič obiskano 22. februarja 2022. Glejte tudi ILO, IOM, UNESCO in Mednarodna organizacija delodajalcev (IOE), Global Skills Partnership on Migration, na voljo na naslovu https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_emp/---ifp_skills/documents/publication/wcms_821274.pdf, zadnjič obiskano 22. februarja 2022.

19 Center za globalni razvoj – Global Skills Partnerships, <https://gsp.cgdev.org/learn-more/>, zadnjič obiskano 22. februarja 2022.

20 Prav tam.

21 Center za evropske politične študije (CEPS) & Mercator Dialogue on Asylum and Migration (MEDAM), An EU-Africa partnership scheme for human capital formation and skill mobility, 2018, https://www.ceps.eu/wp-content/uploads/2019/06/Barlund-et-al-Scheme_training_migration.pdf, zadnjič obiskano 22. februarja 2022.

22 CY, CZ, EE, FI, EL, HR, HU, LV, LT, NL, PL, PT, SK, SI in SE.

23 AT, BE, BG, FR, DE, IE, LU in ES.

znanj in spretnosti, sodelovanje več zainteresiranih strani, usposabljanje in mobilnost, zlasti z državami vzhodne Evrope.²⁴

Izkušnje držav članic s SMP-ji so različne glede osredotočenosti, ciljev in načinov izvajanja. Nekatere države, kot sta Belgija in Nemčija imajo dolgoletne izkušnje in vzpostavljenih več različnih pobud. SMP-ji s tretjimi državami lahko obstajajo v različnih oblikah in se trenutno izvajajo prek dvostranskih sporazumov, programov in pilotnih projektov. Večina SMP-jev se osredotoča na mladinske izmenjave, mobilnost mladih, usposobljenih strokovnjakov ali diplomantov ter krožno migracijo na področju visokošolskega izobraževanja. Medtem ko se nekateri SMP-ji običajno izvajajo s partnerskimi državami ali regijami, za katere velja, da so strateško pomembne za ciljno državo, pa so drugi odprti za več partnerskih držav. Posebni sektorji vključujejo zdravstveno varstvo (npr. Belgija,²⁵ Nemčija, Irska), informacijsko in komunikacijsko tehnologijo – IKT (npr. Belgija, Nemčija) in kmetijstvo (npr. Španija).

Nekatere države članice so razvile migracijske priložnosti za državljane tretjih držav za namene zaposlovanja in/ali izobraževanja, vendar teh priložnosti ne obravnavajo kot SMP-je, ker ustrezni programi nimajo enega ali več ključnih sestavnih delov SMP-jev. Nekaj držav članic²⁶ je na primer poročalo o programih mobilnosti, vključno s šolninami za tuje študente, ali pojasnilo svoj splošni pristop v zvezi z zaposlovanjem delavcev iz tretjih držav.

5.2. Programi in projekti na ravni EU

EU s svojimi različnimi programi financiranja omogoča in financira številne SMP-je ter podobne programe in projekte. Migracijski partner (MPF; Migration Partnership Facility) je na primer pobuda, ki jo financira EU in jo je uvedel ICMFD, za okrepitev sodelovanja med državami članicami in partnerskimi državami pri številnih temah, povezanih z migracijami, usklajenih z Novim paktom o migracijah in azilu. To vključuje pilotne projekte za mobilnost delovne sile, izmenjavo mnenj z izvornimi državami o migracijah, projekte za izboljšanje procesov za upravljanje migracij in tiste, ki čim bolj povečujejo razvojni učinek migracij v izvorni državi.²⁷ V spodnjih okvirjih so predstavljeni primeri SMP-jev, ki jih omogoča EU.

Okvir 2: Sredozemsko omrežje za usmeritev usposabljanja na zakonite migracije (MENTOR) II²⁸

MENTOR II je večsektorski sistem krožne mobilnosti, ki ga financira MPF in ki mladim Maročanom in Tunizijcem v severni Italiji ponuja možnosti poklicnega pripravništva. Na podlagi rezultatov svojega predhodnika, projekta MENTOR I, ta pobuda za več zainteresiranih strani uporablja ozemeljski pristop za razvoj trajnostnega sodelovanja in dialoga na vseh ravneh upravljanja (lokalni, regionalni in nacionalni) v Italiji in njenih partnerskih državah. V okviru programa je bila razvita nova razširjena struktura upravljanja, ki odraža raznolikost akterjev, potrebnih za podporo programov dela, da se zagotovi okolje za različne potrebne procese – od znanj in spretnosti, ki so skladni z vizumi, do usposabljanja.

Okvir 3: Digitalni talenti za Moldavijo in Slovaško: Program mobilnosti delovne sile diplomantov IKT med Slovaško in Moldavijo (DIGITALNI TALENTI)²⁹

Drug primer projekta, podobnega SMP, ki ga financira MPF, so DIGITALNI TALENTI, ki predstavlja program mobilnosti in poklicnega napredovanja, ki bo mlade strokovnjake za IKT iz Moldavije pripeljal na Slovaško. Ta 32-mesečni projekt si bo s tem programom začasne zakonite migracije delovne sile prizadeval za trojno zmago: moldavskim udeležencem omogočiti, da okrepijo svoj družbeni kapital ter pridobijo nova znanja in spretnosti v spodbudnem delovnem okolju, obravnavati težavo pomanjkanja kvalificirane delovne sile na Slovaškem in prenesti močno potrebno (strokovno) znanje na moldavski sektor IKT.

Okvir 4: Program THAMM z naslovom K celovitemu pristopu upravljanja delovnih migracij in mobilnosti delovne sile v Severni Afriki

Cilj programa THAMM je prispevati k izboljšanju upravljanja delovnih migracij in zaščiti delavcev migrantov iz izbranih severnoafriških držav, in sicer Egipta, Maroka in Tunizije.³⁰ THAMM izvajata Belgija in Nemčija v sodelovanju z IOM in MOD. Ponuja inovativni program mobilnosti (skladno s pristopom GSP), ki temelji na partnerstvu, razvoju znanj in spretnosti ter podpora nadarjenih posameznikov za dostop do zaposlitvenih možnosti v izvorni in ciljni državi. THAMM vključuje osredotočenost na prenos znanja za dejavno upravljanje migracij v partnerskih državah ter poskusno zaposlitev usposobljenega osebja in pripravnikov v Belgiji in Nemčiji.

V Belgiji THAMM izvaja ENABEL, belgijska razvojna agencija. Obdobje

24 Primer takega projekta je usposabljanje strokovnjakov za duševno zdravje v Ukrajini. Od leta 2016 do leta 2019 je Center za duševno zdravje v Vilni sodeloval pri projektu reforme sektorja zdravstvenih storitev na področju duševnega zdravja (npr. psihosocialna rehabilitacija, ukrepanje v kriznih razmerah, preprečevanje samomorov itn.) v vzhodni Ukrajini. Projekt je zagotovil teoretično usposabljanje zdravnikov, psihiatrov, psihologov in socialnih delavcev v Ukrajini, medtem ko so bila v Litvi izvedena praktična usposabljanja.

25 V Belgiji se za leto 2022 načrtuje zdravstveni projekt, ki ga financira AMIF.

26 Npr. EE, LV, NL in SE.

27 Več informacij je na voljo na naslovu <https://www.migrationpartnershipfacility.eu/>, zadnjič obiskano 22. februarja 2022.

28 Več informacij je na voljo na naslovu <https://www.migrationpartnershipfacility.eu/mpf-projects/30-mediterranean-network-for-training-orientation-to-regular-migration-mentor-ii>, zadnjič obiskano 22. februarja 2022.

29 Več informacij je na voljo na naslovu <https://www.migrationpartnershipfacility.eu/mpf-projects/24-digital-talents-for-moldova-slovakia-for-talents-labour-mobility-programme-of-ict-grad-uates-between-slovakia-and-moldova-digi-talents>, zadnjič obiskano 22. februarja 2022.

30 Partnerske države Nemčije so Tunizija, Egipt in Maroko, medtem ko sta partnerja Belgije samo Tunizija in Maroko.

izvajanja je 2021³¹–2023, pri čemer želi THAMM zagotoviti usposabljanje 350 mladih v Maroku in Tuniziji, od katerih bi ena četrtnina dobila priložnost za delo v Belgiji.³² V Nemčiji se bo med drugimi ukrepi v dvojno poklicno usposabljanje ali zaposlitev na nemškem trgu dela uvrstila pilotna skupina 600 migrantov po intenzivni pripravi pred odhodom.

V Nemčiji THAMM izvaja Nemška razvojna agencija (GIZ) v sodelovanju z Zvezno agencijo za zaposlovanje od leta 2019 do leta 2023. Program je od samega začetka jezikoslovno in kulturno pripravil 127 prihodnjih vajencev iz Maroka in Tunizije za življenje in delo v Nemčiji s poudarkom na hotelski in gostinski panogi.³³

Okvir 5: Projekt IOM-MATCH (Migracija afriških talentov z ustvarjanjem zmogljivosti in zaposlovanjem)

V okviru projekta IOM-MATCH za krožne migracije, ki temelji na povpraševanju³⁴ (vzpostavljen med Belgijo, Italijo, Luksemburgom, Nizozemsko, Nigerijo in Senegalom), poklicnemu usposabljanju v ciljni državi sledi začasna zaposlitev v eni od vključenih štirih držav članic. Cilji so dodatno izobraževanje, povečanje zaposljivosti po vrnitvi v domačo državo in hkrati (začasno) odpravljanje pomanjkanja delovne sile v ciljnih državah. Projekt se nanaša zlasti na sektorje s pomanjkanjem delovne sile v ciljnih državah, kot so IKT, tehnologija in inženiring, vendar ne izključno. Projekt traja 36 mesecev, od januarja 2020 do decembra 2022.

5.3. Programi in projekti na državni ravni

V tem razdelku je naveden pregled po državah tistih držav članic, ki imajo vzpostavljene SMP-je ali pobude, podobne SMP-jem.

AVSTRIJA

V Avstriji je bilo uvedenih šest SMP-jev v okviru mednarodnega visokošolskega sodelovanja, ki zajema veliko število tretjih držav. SMP-ji so osredotočeni na visokošolsko izobraževanje, znanstveno sodelovanje in izmenjavo znanja s ciljnimi skupinami, vključno s študenti, učitelji in akademskimi raziskovalci, ki lahko začasno ostanejo v Avstriji in prejemaajo finančno podporo za dnevnic in potne stroške. Ključni akterji,

vključeni v izvajanje SMP-jev v Avstriji, vključujejo Zvezno ministrstvo za izobraževanje, znanost in raziskave, Agencijo za izobraževanje in internacionalizacijo (OeAD), Avstrijsko razvojno agencijo (Ada) pa tudi avstrijske in mednarodne univerze ter raziskovalne ustanove.

Vsak SMP ima različne tematske in regionalne usmeritve ter se razlikuje glede trajanja in celotnega odobrenega financiranja. Med partnerske regije SMP-jev spadajo Afrika (tj. Afrika UniNet³⁵), Azija (tj. ASEA-UniNet,³⁶ evrazijsko-pacifiški UniNet³⁷ in tajvansko-avstrijski program financiranja³⁸) ter vzhodna Evropa (program CEEPUS³⁹).

BELGIJA

V Belgiji je bilo uvedenih pet SMP-jev z afriškimi partnerskimi državami, vključno z Marokom, Nigerijo, Tunizijo in Senegalom. SMP-ji so sprejeli inovativne pristope k mobilnosti delovne sile ter razvoju znanj in spretnosti migrantov.

Ciljne skupine SMP-jev so mladi diplomanti iz posebnih sektorjev, kot sta biotehnologija in IKT. Organizaciji, ki sodelujeta pri uvajanju, sta belgijska razvojna agencija Enabel in IOM. SMP-ji, o katerih je poročala Belgija, vključujejo tudi večnacionalne programe, ki jih financira EU, in sodelovanje drugih držav članic, kot sta THAMM in IOM-Match (glejte razdelek zgoraj). V nekaterih pobudah (npr. THAMM in PALIM) se sektorji in poklici izberejo skupaj z javnimi in zasebnimi partnerji iz izvornih in ciljnih držav. Usposabljanje se nato izvaja v izvorni, izpopolnjevanje pa ciljni državi.

Okvir 6: SMP-ji, uvedeni v Belgiji

- Cilj projekta PALIM,⁴⁰ ki se je izvajal med marcem 2019 in aprilom 2021, je bil podpreti mobilnost maroških delavcev v panogi IKT v regiji Flandrija, da bi odpravili pomanjkanje delovne sile ter izboljšali njihovo znanje in spretnosti ter zaposljivost na področju IKT v Maroku in na mednarodnem trgu dela. PALIM je preizkusil pristop GSP, ki temelji na predpostavki, da mobilnost delovne sile stranem bolj koristi, ko lahko talenti najdejo kvalificirano delovno mesto tako v izvorni kot ciljni državi.
- Projekt PEM⁴¹ s Senegalom (2021–2024) predstavlja program podjetniške mobilnosti. V Belgiji so organizirana pripravništva in usposabljanje, ki omogočajo začasno mobilnost lastnikom mikro in nano podjetij. Poleg tega pomoč zagotavljajo mehanizmi za podporo podjetjem v Belgiji (vključno z univerzami s sedežem v treh regijah in/ali samimi podjetji). Upravičenci so mikro in nano podjetniki, podjetniki in podjetja v diaspori, mehanizmi poslovne podpore,

31 THAMM-Enabel je bil podpisan avgusta 2020, vendar se je konkretno začel marca 2021 s postopno uvedbo projektne skupine v treh zajetih državah (Belgiji, Maroku in Tuniziji).

32 Več informacij je na voljo na naslovu <https://open.enabel.be/nl/MAR/2460/updates/towards-a-holistic-approach-to-labour-migration-governance-and-labour-mobility-in-north-africa.html>, zadnjič obiskano 22. februarja 2022.

33 Več informacij je na voljo na naslovu <https://www.giz.de/en/worldwide/92649.html>, zadnjič obiskano 22. februarja 2022.

34 Več informacij je na voljo na naslovu <https://eea.iom.int/match-hiring-african-talents>, zadnjič obiskano 22. februarja 2022.

35 Več informacij je na voljo na naslovu <https://www.africa-uninet.at/>, zadnjič obiskano 22. februarja 2022.

36 Več informacij je na voljo na naslovu <https://asea-uninet.org/>, zadnjič obiskano 22. februarja 2022.

37 Več informacij je na voljo na naslovu <http://www.eurasiapacific.net/>, zadnjič obiskano 22. februarja 2022.

38 Več informacij je na voljo na naslovu <https://oead.at/en/news/article/2020/06/funding-programme-taiwan-austria-1>, zadnjič obiskano 22. februarja 2022.

39 Več informacij je na voljo na naslovu <https://www.ceepus.info/>, zadnjič obiskano 22. februarja 2022.

40 Več informacij je na voljo na naslovu <https://open.enabel.be/en/MAR/2337/p/projet-pilote-pondant-aux-pnuries-de-main-d-oeuvre-grce-des-modles-innovants-de-mobilite.html> in <https://www.enabel.be/content/pilot-project-enabel-becomes-european-future-fit-project-model>, zadnjič obiskano 22. februarja 2022.

41 Več informacij je na voljo na naslovu <https://www.migrationpartnershipfacility.eu/mpf-projects/27-pilot-project-for-business-mobility-between-belgium-and-senegal-pem>, zadnjič obiskano 22. februarja 2022.

inkubatorji, mreže inkubatorjev in agencije, ki podpirajo izvoz in/ali gospodarski razvoj v izvornih in ciljnih državah. Pripravnštva omogoča Enabel, izvajajo pa jih zasebni partnerji (tako v Belgiji kot Senegal), da bi izvedli projekt in vzpostavili stik med temi partnerji.

- Projekt z naslovom Spodbujanje zaposljivosti mladih v Tuniziji s poklicnim vajeništvom in poklicnimi pripravništvi v belgijskih podjetjih (marec 2018–avgust 2019), ki ga izvaja IOM, daje 30 tunizijskim mladim diplomantom priložnost za pridobitev izkušenj v Belgiji v obliki neplačanih pripravništev za obdobje šestih mesecev, preden se vrnejo v Tunizijo in se tam zaposlijo na področju, povezanem z delovnimi izkušnjami, pridobljenimi v Belgiji. Pripravnikom je IOM Belgija zagotovil nastanitev in nadomestilo za mesečne stroške skladno s stroški bivanja v Belgiji.

BOLGARIJA

Od leta 2017 je Bolgarija v sklopu svoje nacionalne strategije za migracije (2021–2025) sklenila več dvostranskih sporazumov o ureditvi delovnih migracij (BALMR) z določenimi tretjimi državami. Sklenjeni so bili trije sporazumi BALMR z Armenijo, Moldavijo in Gruzijo, medtem ko potekajo pogajanja z Ukrajino in Belorusijo, prav tako pa obstaja dogovor za začetek pogajanj z Albanijo, Azerbajdžanom, Kirgizistanom, Turkmenistanom in Uzbekistanom.

Sporazum BALMR omogočačasne migracije z dostopom do bolgarskega trga dela za eno leto in devet mesecev za sezonsko delo, brez potrebe po pridobitvi delovnega dovoljenja. Sporazumi ne določajo sektorjev ali poklicev, temveč vključujejo zaščitne ukrepe, vključno s pravičnim zaposlovanjem in enako obravnavo delavcev.

FRANCIJA

Francija je sklenila sedem dvostranskih sporazumov o upravljanju migracijskih tokov, ki temeljijo na treh različnih, a dopolnjujočih se elementih: organizacija zakonitih migracij, boj proti nezakonitemu priseljevanju in razvoj, ki temelji na solidarnosti. Štirje od teh dvostranskih sporazumov (trije so začeli veljati, eden je bil podpisan) se nanašajo izključno na gospodarske migracije, krožno migracijo in mobilnost, da bi olajšali zaposlovanje in spodbudili mobilnost mladih strokovnjakov ali diplomantov iz Bosne in Hercegovine, Gruzije, Indije in Združenih držav Amerike.⁴²

Dodatna trenutna pobuda, program Mladi strokovnjaki,⁴³ omogoča mladim iz 17 tretjih držav, ki so že aktivni na trgu dela, da do 18 mesecev pridobivajo poklicne izkušnje v Franciji, pri čemer se pobuda kot taka osredotoča na krožno inčasno migracijo. Najdaljše obdobje zaposlitve, zaposlitveni sektor in veljavna kvota se razlikujejo glede na državo. Program podpira 11 sporazumov, namenjenih posebej mladim, in šest splošnih mednarodnih sporazumov, ki prav tako obravnavajo to ciljno skupino.

42 Več informacij je na voljo na naslovu <https://www.legifrance.gouv.fr/jorf/id/JORFTEXT000038821427> in <https://www.legifrance.gouv.fr/jorf/id/JORFTEXT000038431154>, zadnjič obiskano 22. februarja 2022.

43 Več informacij je na voljo na naslovu <https://www.ofii.fr/procedure/recruter-un-travailleur-etranger>, zadnjič obiskano 22. februarja 2022.

44 Več informacij je na voljo na naslovu <https://www.ngocentre.org.vn/jobs/programme-officer-%E2%80%9Cpam%E2%80%9D>, zadnjič obiskano 22. februarja 2022.

45 Več informacij je na voljo na naslovu <https://www.giz.de/en/downloads/giz2012-en-akzente04-triple-win-pilot-project.pdf>, zadnjič obiskano 22. februarja 2022.

46 Več informacij je na voljo na naslovu <https://www.make-it-in-germany.com/en/pilot-project-hand-in-hand-for-international-talents-brings-companies-and-skilled-workers-together>, zadnjič obiskano 22. februarja 2022.

Program upravlja Francoski urad za priseljevanje in vključevanje (OFII).

NEMČIJA

Nemčija je država članica EU z največ pobudami SMP, kar je eden od načinov za boj proti pomanjkanju delovne sile ter znanj in spretnosti v nekaterih sektorjih v državi. Uvedenih je več pobud za sprejem kvalificiranih delavcev iz tretjih držav, vključno s SMP-ji. Poleg zaposlovanja kvalificiranih delavcev SMP-ji zagotovijo tudi, da se o mednarodnih standardih o pravičnem zaposlovanju pogaja s partnerji in slednje skupaj z njimi tudi spremlja.

Nemška zvezna agencija za zaposlovanje sklepa dvostranske sporazume o zaposlovanju za posebne poklice s partnerskimi organi v tretjih državah. Ti dogovori zagotavljajo vstop v Nemčijo in državljanom tretjih držav omogočajo, da že delajo v Nemčiji na ustreznem poklicnem področju kot »pomočniki« na svojem specifičnem področju, dokler se postopek priznavanja njihovih znanj, spretnosti in kvalifikacij ne zaključijo.

Za zagotovitev potrebne kvalificirane delovne sile je bilo uvedenih več pobud za sprejem kvalificiranih delavcev iz tretjih držav, vključno s SMP-ji. Nemško Ministrstvo za gospodarsko sodelovanje in razvoj želi s pilotnimi partnerstvi z izbranimi državami preizkusiti nadgradljive, trajnostne in razvojno usmerjene modele poklicnega usposabljanja in delovnih migracij v Nemčijo.

Okvir 7: SMP-ji v Nemčiji

- GIZ je naročil preizkušanje novih modelov za partnerstva za področje znanj in spretnosti. V okviru programa o **Partnerskih pristopih za razvojno usmerjeno poklicno usposabljanje in delovne migracije (PAM)**⁴⁴ se posebni modeli mobilnosti med Nemčijo in izbranimi partnerskimi državami, Ekvadorjem, Nigerijo, Kosovom in Vietnamom, razvijajo za preizkušanje s partnerji, vključno s partnerstvi med zainteresiranimi stranmi iz javnega in zasebnega sektorja ter civilno družbo.
- V zdravstvenem sektorju je cilj **programa Trojna zmaga**⁴⁵ zaposliti in usposobiti zdravstveno osebje iz različnih držav. Poleg tega Zvezna agencija za zaposlovanje zaposluje mlade v Salvadorju in Vietnamu, ki sodelujejo v poklicnem usposabljanju na področju zdravstvene nege. Poleg tega GIZ izvaja pilotni projekt, imenovan Globalna partnerstva za znanja in spretnosti na področju zdravstvene nege, s poudarkom na skrajšanju postopkov priznavanja v Nemčiji z vključitvijo ustrezne vsebine usposabljanja v učne načrte v partnerskih državah in spodbujanjem izmenjave znanja med partnerskimi ustanovami.
- Pilotni projekt **Z roko v roki za mednarodne talente**⁴⁶ povezuje podjetja z mednarodnimi usposobljenimi strokovnjaki iz Brazilije, Indije in Vietnama s številnimi kvalificiranimi poklici. Projekt podpira mala in srednje velika podjetja, ki se ukvarjajo z zaposlovanjem mednarodnih kvalificiranih delavcev v določenih poklicih, in spremlja

podjetja in kvalificirane delavce skozi celoten proces.

- Nemško zvezno ministrstvo za gospodarsko sodelovanje in razvoj je GIZ pooblastilo tudi za izvajanje partnerstva za mobilnost znanj in spretnosti na Kosovu med letoma 2016 in 2020. V sodelovanju z Agencijo Republike Kosovo za zaposlovanje (EARK) je program ustvaril zaposlitvene možnosti v gradbenem sektorju za mlade na Kosovu in jim na nemškem trgu dela omogočil zaposlitvene možnosti.⁴⁷ GIZ je izvedel tudi obsežen projekt z Gruzijo.⁴⁸ Projekt je vključeval vrsto ciljev, vključno z ustvarjanjem zmogljivosti gruzijskih oblikovalcev politike, preizkušanjem pilotnega programa o krožni migraciji in sodelovanjem z diasporo.

IRSKA

Čeprav na Irskem SMP-ji niso del nacionalne strategije o delovnih migracijah ter odpravljanju pomanjkanja znanj in spretnosti, obstajajo številne ustrezne pobude, med katerimi so nekatere posebej namenjene zdravstvenim delavcem, medicinskim sestram in zdravstvenim diplomantom. SMP-ji so različni po obsegu, ciljnih skupinah in zahtevah glede mobilnosti, kot je prikazano v spodnjem okvirju.

Okvir 8: SMP-ji na Irskem

- Leta 2013 je bila uvedena mednarodna pobuda za usposabljanje medicinskih diplomantov (IMGTI), ki usposobljenim zdravnikom iz Pakistana, Sudana in nekaterih zalivskih držav omogoča, da opravijo podiplomsko medicinsko izobraževanje na Irskem, ki ga ponujajo kvalificirane izobraževalne ustanove. Dovoljenje se na začetku odobri za največ 24 mesecev in se lahko podaljša za dodatnih 12 mesecev s prijavo, če se usposabljanje še vedno izvaja. Pobuda temelji na memorandumu o soglasju, ki so ga podpisali predstavniki tretjih držav.
- Sistem dovoljenj za delo na Irskem vključuje dovoljenje za delo v okviru dogovora o izmenjavi, ki temelji na formalnih sporazumih s tretjimi državami in je oblikovan za lažje zaposlovanje tujih državljanov na Irskem skladno s sporazumi o izmenjavi, katerih podpisnica je Irska. Tovrstna dovoljenja se lahko izdajo za različna obdobja trajanja do največ dveh let, odvisno od vrste dogovora o izmenjavi. Trenutno obstaja pet sporazumov, ki omogočajo študij, raziskave, poučevanje in druge izobraževalne dejavnosti.
- Poleg tega lahko medicinske sestre iz držav, ki niso članice EGP, v okviru ločenega programa, imenovanega atipičen delovni program, dobijo kratkoročno dovoljenje za dokončanje postopka priznavanja znanj in spretnosti na Irskem, da bi se lahko zaposlile na daljši rok.
- Irska pomoč (vladni program za čezmorsko sodelovanje) upravlja program Ireland Fellows Programme, ki strokovnjake iz irskih partnerskih držav pripelje na študij v okviru enoletnega usposabljanja na magistrski ravni v z celoti kritimi

stroški na Univerzi ali Inštitutu za tehnologijo na Irskem. Cilji programa so spodbujati prihodnje voditelje, razviti notranje zmogljivosti države za doseganje nacionalnih ciljev trajnostnega razvoja in vzpostaviti pozitivne odnose z Irsko.

LUKSEMBURG

Luksemburg je sklenil dvostranski dogovor z Zelenortskimi otoki, ki je začel veljati leta 2020. Cilj dogovora je spodbujanje gibanja oseb med državama in vključuje posebne ureditve za sprejem in izdajo dovoljenj za prebivanje. Dogovor mladim strokovnjakom z Zelenortskih otokov omogoča, da pridejo v Luksemburg in tam delajo ter tako izboljšajo svoje poklicne možnosti v podjetju, ki deluje na področju zdravstva, ali pa izvaja dejavnosti socialnega, kmetijskega, obrtniškega, industrijskega, komercialnega ali liberalnega značaja. Program je namenjen posameznikom, starim od 18 do 35 let, in lahko traja od tri do 18 mesecev. Število sprejetih mladih z Zelenortskih otokov ne sme presežati deset oseb na leto.

ŠPANJA

Španija izvaja dve pobudi SMP. Program GECCO, ki ga upravlja Generalni direktorat za migracije, je namenjen zaposlovanju delavcev v sektorjih s pomanjkanjem delovne sile na področjih, kot je kmetijstvo, kjer je potrebe težko zadovoljiti z domačo delovno silo. Tuji delavci lahko začasno pridejo v Španijo in opravljajo plačano dejavnost, pri čemer je cilj, da ob vrnitvi izkoristijo in unovčijo pridobljeno znanje ter tako izboljšajo zaposljivost na lokalnem trgu dela. Španija je sprejela ukrepe za spodbujanje podjetniških spretnosti pri ženskah, ki so bile izbrane v okviru GECCO programa. S tem ciljem Španija skupaj z Marokom načrtuje projekt WAFIRA (Ženske kot neodvisni finančni akterji na podeželju).

Poleg tega je Španija med letoma 2019 in 2021 izvedla pilotni projekt z naslovom Mlada generacija kot dejavniki sprememb, ki študentom visokošolskega izobraževanja ponuja štipendijo za dokončanje magisterija v Španiji. Ta projekt, ki ga sofinancira EU, je 100 maroškim diplomantom omogočil, da so diplomirali v enem od strateških sektorjev, ki jih je izbrala maroška vlada. Šlo je za začasno migracijsko shemo, skladno s katero se morajo udeleženci po študiju vrniti v Maroko. Projekt je vključeval tudi vračanje in ponovno integracijo, ki študentom pomaga pri njihovem vključevanju na lokalni trg dela.

5.4. Primeri SMP-jev, ki niso uvedeni v EU

V zadnjem desetletju so bili številni SMP-ji ali podobne pobude⁴⁹ razviti tudi zunaj EU, npr. na Tehnični fakulteti Avstralije in Pacifika (APTC). APTC, ki je bil ustanovljen s podporo avstralske mednarodne agencije za sodelovanje leta 2006, zajema centre za usposabljanje v petih različnih pacifiških državah. Oblikovan je bil za usposabljanje pacifiških državljanov glede na avstralske standarde za poklicno kariero v vsej pacifiški regiji. Hkrati je bil namen povečati zmogljivosti pacifiških ustanov za usposabljanje in zagotoviti kvalifikacije, ki bi nekaterim diplomantom omogočile izpolnjevanje pogojev za programe delovnih migracij v Avstraliji. Prvotni projekt je dosegel

⁴⁷ Več informacij je na voljo na naslovu <https://gsp.cgdev.org/2021/07/07/youth-employment-and-skills-in-kosovo-yes/>, zadnjič obiskano 22. februarja 2022.

⁴⁸ Več informacij je na voljo na naslovu https://migration.commission.ge/files/pcms_en_final.pdf, zadnjič obiskano 22. februarja 2022.

⁴⁹ OECD/ADB/ILO, Innovative Approaches for the Management of Labor Migration in Asia, 2018, na voljo na naslovu <https://doi.org/10.1787/be84707b-en>, zadnjič obiskano 22. februarja 2022.

svoje cilje na področju usposabljanja, vendar ne pričakovane mobilnosti; pregledi programa so obravnavali težave na področju mobilnosti in deljenja stroškov.

Okvir 9: Glavna spoznanja, pridobljena iz APTC SMP v Avstraliji

V prvih osmih letih je diplomiralo več kot 10.000 oseb iz programa, čeprav jih je zgolj malo (manj kot 2 %) odšlo v Avstralijo, da bi se zaposlili na bolje plačanih delovnih mestih, za katera so se usposobili. To je bilo presenetljivo, saj so se številni nameravali preseliti. Obseg migracij je zmanjšalo dejstvo, da so bili udeleženci starejši (v povprečju stari 32 let) in so bili pogosto že zaposleni, vendar je zunanja ocena programa odkrila številne ovire.⁵⁰ Te so vključevale dejstvo, da projekt APTC ni bil povezan s kanalom za zakonite delovne migracije ali mednarodnim mehanizmom za povezovanje, zato so se morali diplomanti sami lotiti iskanja zaposlitve v drugi državi. Nadalje, medtem ko je APTC udeležence usposobil glede na avstralske standarde, je avstralski program za migracije kvalificirane delovne sile še vedno vključeval drag postopek priznavanja. Ker so bili vodje usposabljanja APTC poslani iz Avstralije, je program stal toliko, kot bi stalo usposabljanje v Avstraliji. Velike spremembe so bile uvedene v tretji fazi APTC, ki se je začela leta 2018. APTC zdaj vključuje povezave z ustreznimi zainteresiranimi stranmi za spodbujanje reforme tehničnega in poklicnega izobraževanja in usposabljanja (TVET) ter avstralskega programa pomoči. Model delitve stroškov zdaj vključuje nekatere udeležence usposabljanja: posameznike, posamezna podjetja, panoge in državne vlade. Nova faza vključuje povezovanje diplomantov s pravnimi potmi za delovne migracije.

V Koreji sistem dovoljenj za delo (EPS) za začasno neprofesionalno zaposlitev temelji na dvostranskih odnosih s 16 partnerskimi državami. EPS je bil ustanovljen leta 2005 in vsako leto zagotovi od 40.000 do 50.000 novih delavcev. Čeprav gre predvsem za program delovnih migracij, EPS vključuje usposabljanje pred bivanjem in med njim, ki lahko traja do deset let. Ko je bil program leta 2005 uveden, se je pričakovalo, da bodo delavci izkoristili znanja in spretnosti, pridobljene med zaposlitvijo v Koreji, da bi se vrnili v isto dejavnost, v praksi pa so se povratniki po vrnitvi na splošno odločili za drugo dejavnost. To je povzročilo spremembe v usposabljanju.

6. PRILOŽNOSTI, IZZIVI IN OBETI ZA PRIHODNOST SMP-JEV

6.1. SMP kot orodje politike za razvoj znanj in spretnosti ter mobilnost delovne sile

Informator je pokazal, da imajo države članice različne izkušnje s SMP-ji. Nekatere države članice, kot sta Belgija in Nemčija, imajo skladno z opredelitvijo IOM dolgotrajne izkušnje s SMP-ji, saj pobude zajemajo vseh pet opredeljenih sestavnih delov⁵² in vključujejo (poklicno) usposabljanje v izvorni ali ciljni državi države članice,

Okvir 10: Glavna spoznanja, pridobljena z usposabljanjem v EPS v Koreji

V sistemu dovoljenj za delo (EPS) je učenje korejskega jezika odgovornost kandidatov v izvornih državah. Kot podpora kandidatom Agencija za razvoj kadrov (HRD Korea), ki upravlja program, ponuja kurikulum za samostojno pripravo na izpit, kar je spodbudilo zasebne jezikovne šole v več partnerskih državah.

Po izboru HRD Korea zagotavlja dodatno posebno usposabljanje, ki se ga morajo udeležiti tuji delavci, ki se zaposlijo na korejskih delovnih mestih, ob prihodu in pred začetkom zaposlitve. Ponujajo tudi usposabljanje med začasnim prebivanjem tujih delavcev, s katerim lahko ti izboljšajo svoje poklicno znanje in spretnosti ter se pripravijo na ponovno integracijo v izvorni državi. Medtem ko v tem usposabljanju sodelujejo samo približno 3 % delavcev EPS, je to v zadnjem desetletju še vedno pomenilo več kot 30.000 posameznikov. Usposabljanje je bilo na začetku osredotočeno na značilne zaposlitvene sektorje v Koreji, vendar je HRD Korea odkrila, da se je zgolj malo delavcev vrnilo na delo v isti sektor in na isto delovno mesto. Od takrat se je usposabljanje preusmerilo v možnosti zaposlovanja ob vrnitvi v izvorno državo na drugih delovnih mestih. Poleg tega usposablja delavce, da po vrnitvi domov postanejo dobavitelji ali usposobljeno prodajno osebje za svoje nekdanje korejske zaposlovalce.

Drug primer, ki ne spada na območje EU, je mogoče najti na Japonskem, kjer dvostranski programi majhnega obsega za zaposlovanje medicinskih sester in negovalcev, sprva s Filipinov in Indonezije, vključujejo japonske vladne agencije za priznavanje in usposabljanje delavcev v izvorni državi in na Japonskem.

Te pobude deluje v manjšem obsegu v primerjavi z dolgoletnim programom tehničnega pripravništva (TITP),⁵¹ ki je bil prvič ustvarjen pred desetletji kot oblika mednarodnega sodelovanja; podjetja, ki zaposlujejo udeležence TITP, so se morala zavezati načrtu za razvoj znanj in spretnosti. V praksi je bil razvoj znanj in spretnosti TITP omejen in program je deloval predvsem kot kanal za migracije nizko usposobljene delovne sile. Z uvedbo programa za specializirane kvalificirane delavce v letu 2019, ki temelji na priznavanju znanja jezikov ter znanj in spretnosti, so japonski delodajalci začeli upravljati centre za jezikovno usposabljanje ter razvijanje znanj in spretnosti v izvornih državah.

in usposabljanje na delovnem mestu v ciljni državi. Druge države članice kot so Bolgarija, Francija in Luksemburg, imajo vzpostavljene pobude in oblike sodelovanja, podobne SMP-jem (kot so dvostranski sporazumi o mobilnosti), ki ne vključujejo vseh petih sestavnih delov opredelitve, vendar imajo vzpostavljeno močno mobilnost, krožno migracijo in značilnosti trga dela pa tudi solidarnostni razvoj (Francija). Po drugi strani nekatere države članice (kot je Avstrija) izvajajo partnerstva za mobilnost, ki se namesto tega osredotočajo na visokošolsko izobraževanje.

⁵⁰ Education Resource Facility, Independent review of the Australia–Pacific Technical College: Final Report, 2014, na voljo na naslovu www.dfat.gov.au/sites/default/files/aptc-independ-ent-review.pdf, zadnjič obiskano 22. februarja 2022.

⁵¹ Več informacij je na voljo na naslovu <https://gsp.cgdev.org/legalpathway/technical-intern-training-program-titp/>, zadnjič obiskano 22. februarja 2022.

⁵² (1) Formalizirano sodelovanje države, (2) sodelovanje več zainteresiranih strani, (3) usposabljanje, (4) priznavanje znanj in spretnosti, (5) migracije/mobilnost.

Na splošno SMP-ji do zdaj niso široko uporabljeno orodje politik v EU, saj večina držav članic⁵³ nima sklenjenih nobenih sporazumov ali formaliziranih sodelovanj, ki bi delovala kot SMP-ji ali pobudami, ki so podobne SMP-jem, prav tako pa nimajo predhodnih izkušenj s tovrstnim partnerstvom. Razumevanje, zakaj so SMP-ji zabeležili precej nizko stopnjo izvajanja v državah članicah EU, je lahko dragoceno za oblikovalce politik, ki razmišljajo o uporabi SMP-jev in TP-jev kot orodij za razvoj znanj in spretnosti ter mobilnost delovne sile v prihodnosti.

V večini držav članic, ne glede na to, ali izvajajo SMP-je ali ne, ta vrsta partnerstva na področju mobilnosti prav tako ni del njihove splošne strategije ali politike na področju delovnih migracij ali razvojne pomoči. Razlogi za to se razlikujejo, vendar so na splošno povezani s tem, da se države članice večinoma osredotočajo na privabljanje delavcev, ne pa na vzpostavitev »posebnega« odnosa z eno ali več tretjimi državami. Švedska se na primer ne osredotoča na določene izvirne države, narodnosti, poklice ali sektorje, saj je njihov sistem usmerjen k delodajalcem in odprt za delavce migrante iz vseh držav. Švedska ima vzpostavljene tudi številne programe mobilnosti za mednarodne študente, vključno s štipendijami, vendar jih ne obravnava kot SMP-je. Nizozemska je prav tako poročala, da že ima vzpostavljene ugodne pogoje za visoko kvalificirane migrante, in meni, da SMP-ji v sedanjem okviru ne bi ponudili nobenih dodatnih možnosti. V zvezi z drugimi migranti, kot so srednje kvalificirani migranti, je nizozemska migracijska politika precej omejevalna in uporablja preizkus na trgu dela.

SMP-je (kot tudi TP-je in GSP-je) od drugih pristopov k delovnim migracijam loči tudi to, da si posebej prizadevajo za »štirikratno zmago«, ki podaja širše koristi posamezniku in delodajalcu ter ciljni in izvorni državi. Slednje bi bilo potrebno nasloviti s trajnostnim pristopom, ki predpostavlja izogibanje begu možganov, izboljšanje zmogljivosti ter znanj in spretnosti v obeh državah (prizadevanje za privabljanje možganov) in do neke mere spodbujanje krožne migracije. To je zelo skladno s Novim paktom o migracijah in azilu, ki poudarja potrebo po vzpostavitvi partnerstev na področju zakonitih poti: »Okrepljen in celovitejši pristop bi omogočil sodelovanje s partnerskimi državami in pomagal spodbuditi vzajemno koristno mednarodno mobilnost.«⁵⁴ SMP-ji lahko tako delujejo kot inovativno in vzajemno koristno orodje za razvoj znanj in spretnosti ter mobilnost delovne sile.

Obstajajo znaki, da se nekaj držav članic vse bolj zanima za uvedbo SMP-jev in pobud, podobnih SMP-jem. Tri države članice so na primer poročale o javnih razpravah o SMP-jih (Finska, Poljska in Portugalska). Na Finskem SMP-ji trenutno preučujejo in natančno pregledujejo kot eno od možnih orodij, s katerim bi države članice povečale izobraževanje in priseljevanje na podlagi dela. Na Slovaškem predlog za program mobilnosti delovne sile predvideva razvoj SMP-jev. Del sheme predstavlja sklop dejavnikov, ki se bodo upoštevali pri izbiri posebnih držav ali

regij, s katerimi bo vzpostavljeno sodelovanje. Dejavniki vključujejo potrebe trga dela (tako v izvorni kot ciljni državi) in izobraževalno strukturo v izvorni državi.

6.2. Dejavniki uspeha in spoznanja, pridobljena pri izvajanju SMP-jev

V državah članicah, kjer so se izvajali SMP-ji in podobne pobude, je bila večina SMP-jev precej novih (nekateri so bili v pilotnih fazah) in še niso bili ocenjeni, vendar pa nepotrjeni dokazi kažejo, da so bili začetni rezultati pozitivni glede mobilnosti migrantov ter razvoja znanj in spretnosti.

V Nemčiji pobude za sodelovanje, kot je program Trojna zmaga, v zvezi z zaposlovanjem medicinskih sester že več let uspešno potekajo z različnimi tretjimi državami. Na podlagi teh dosežkov se program zdaj nadgrajuje in širi v druge države. Na Irskem je bil IMGTI analiziran kot študija primera v okviru raziskovalnega projekta z naslovom Od bega do pridobivanja možganov, ki podpira Kodeks ravnanja pri zaposlovanju zdravstvenega osebja Svetovne zdravstvene organizacije. Ocena programa je na splošno pozitivna in IMGTI Svetovna zdravstvena organizacija predstavlja kot primer dobre prakse programa pridobivanja možganov. V Avstriji je ocena programa CEEPUS pokazala, da je bil program v akademskem sektorju zelo cenjen. Po drugi strani pa je v Franciji nekaj dvostranskih sporazumov zajemalo majhno število sodelujočih, zato ni načrtov za razširitev teh sporazumov.

Čeprav se je izkazalo, da nekatera partnerstva za mobilnost izpolnjujejo cilj združevanja mednarodnega razvojnega sodelovanja s politikami upravljanja migracij, niso bila sistematično nadgrajena. Eden od razlogov je pomanjkanje vključenosti zainteresiranih strani, zlasti delodajalcev, tako v izvornih kot ciljnih državah.⁵⁵ Ocena belgijsko-tunizijskega partnerstva za mobilnost znanj in spretnosti, ki jo je opravil IOM, je pokazala, da so ocene potreb delodajalcev, sodelovanje več zainteresiranih strani ter osredotočenost na želje in načrte udeležencev ključna merila za uspeh.⁵⁶ Prav tako je IOM oblikoval osem ključnih predpogojev,⁵⁷ da bi zagotovili, da so SMP-ji učinkoviti, trajnostni in koristni za vse vključene zainteresirane strani.⁵⁸

Informacije, ki jih je predložil SME United,⁵⁹ kažejo, da mala in srednje velika podjetja (SME-ji) na splošno pozdravljajo programe, kot so SMP-ji, za odpravo vrzeli pri znanjih in spretnostih ter neusklojenosti med znanji in spretnostmi. Sistematično vključevanje socialnih partnerjev ter ocenjevanje in priznavanje kvalifikacij ter znanj in spretnosti kandidatov so ključni predpogoji za uspeh SMP-jev. Poleg tega bi bilo treba po mnenju SME United med migranti spodbujati podjetništvo prek prilagojenih programov usposabljanja in mentorstva za spodbujanje ustvarjanja

53 CY, CZ, EE, FI, EL, HU, LV, LT, PL, NL, PT, SK, SI in SE.

54 Communication on a New Pact on Migration and Asylum, COM(2020) 609 final, https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/promoting-our-european-way-of-life/new-pact-migration-and-asylum_en, zadnjič obiskano 22. februarja 2022.

55 Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD), What would make Global Skills Partnerships work in practice, 2018, <https://www.oecd.org/els/mig/migration-policy-debate-15.pdf>, zadnjič obiskano 22. februarja 2022.

56 Več informacij je na voljo na naslovu <https://eea.iom.int/sites/eea/files/publication/document/Paving-the-way-for-future-labour-migration-Belgian-Tunisian-skills-mobility.pdf>, zadnjič obiskano 22. februarja 2022.

57 1) Dolgoročno in srednjeročno načrtovanje, 2) pristop več zainteresiranih strani in skladnost politik, 3) podatki za politiko, podprto z dokazi, 4) lokalni razvoj in ustvarjanje delovnih mest, 5) razvrstitev in priznavanje znanj in spretnosti na državni ravni in širše, 6) obravnavanje socialnih vidikov zaposlovanja in mobilnosti, 7) vključevanje vidikov migracij, 8) zmanjševanje in deljenje stroškov.

58 Mednarodna organizacija za migracije (IOM), Skills Mobility Partnerships, na voljo na naslovu <https://eea.iom.int/sites/g/files/tmzbd1666/files/documents/Skills-Mobility-Partner-ships-Infosheet.pdf>, zadnjič obiskano 22. februarja 2022.

59 SME United, prej znan kot UEAPME, je združenje obrtnikov ter malih in srednje velikih podjetij v Evropi s približno 70 članskimi organizacijami iz več kot 30 evropskih držav, <https://www.smeunited.eu/>.

delovnih mest v EU in izvornih državah.

Skladno z nedavnimi raziskavami ETF⁶⁰ imajo SMP-ji močan element razvoja človeškega kapitala in imajo prednost pri srednjeročnem in dolgoročnem izboljšanju nabora znanj in spretnosti tudi v domači državi ob predpostavki, da se vsi kvalificirani delavci ne bodo odločili za preselitev ali – če se preselijo – ostali trajno v državi gostiteljici. Poleg tega lahko element usposabljanja v izvornih državah, ki ga financira ciljna država, prispeva k izboljšanju kakovosti poklicnega usposabljanja in preprostejšemu postopku priznavanja izobrazbe. Dolgoročno lahko SMP-ji pozitivno prispevajo

k ustvarjanju človeškega kapitala in kakovosti osebja, usposobljenega v izvornih državah. ETF opozarja tudi na obstoječe primere zasebnih programov za razvoj znanj in spretnosti za mobilnost v mednarodno zahtevnih poklicih (npr. fakulteta Heimerer⁶¹ in akademija DEKRA na Zahodnem Balkanu) zaradi trajnosti, kar kaže na prilagodljivost zasebnega sektorja pri izrabi priložnosti za razvoj znanj in spretnosti za mobilnost v tretjih državah.

7. OBETI ZA PRIHODNOST

Kot precej novo orodje politike prinašajo SMP-ji tako izzive kot priložnosti. Ker se države članice EU soočajo s potrebo po novih znanjih in spretnostih ter delovni sili, ki jo povzročajo tehnološki napredek, digitalizacija in demografske spremembe, SMP-ji predstavljajo enega od možnih odzivov za prihodnost trga delovne sile. SMP-ji zahtevajo čas in sredstva za vzpostavitev struktur in partnerstev, ki izpolnjujejo potrebe držav članic EU in partnerjev iz tretjih držav, če želimo celostno ustvariti človeški kapital. SMP-ji tako niso kratkoročni ukrep, temveč dolgoročno orodje in naložba, usmerjena v prihodnost, zgrajena na podlagi trajnostnih in učinkovitih partnerstev. Dobro zasnovani in izvedeni SMP-ji lahko v prihodnosti delujejo kot sredstvo za dvostransko in večstransko sodelovanje za povečanje migracij in mobilnosti, ki zajema potencial znanj in spretnosti migrantov na način, ki izvornim državam omogoča koristi, hkrati pa obravnava najbolj pereče potrebe na področju znanj in spretnosti ter delovne sile delodajalcev v EU.

Vendar, izzivi ostajajo. Večina primerov SMP-jev, ki so bili navedeni in so v fazi razvoja, ima skupno težavo: so majhnega obsega, razdrobljeni in na splošno dragi.⁶² To ni posledica enega samega upravnega ozkega grla, temveč narave s težavo dogovorjene zasnove in izvajanja v zvezi s posebnimi nacionalnimi okviri in sektorskimi zahtevami. Povečanje števila udeležencev pri vsakem projektu je eden od načinov za nadgradnjo, vendar se zdi, da pri tem prihranki stroškov niso veliki. Zagotavljanje potrebnega usposabljanja ter priznavanja znanj in spretnosti posameznika še vedno predpostavlja visoke fiksne stroške na entoto. Širjenje števila programov je še en način za nadgradnjo, vendar slednje ne omogoča prihrankov stroškov in povečuje kompleksnost sistema, ki se kaže kot krajina prilagojenih projektov in nišnih pobud. Vsak program zahteva svoj kurikulum in lastno mrežo partnerjev. Verjetno bi se naložbe za vzpostavitev SMP-jev sčasoma odplačale, ko bi se vzpostavile strukture in bi delavci postali zaposljivi. Vendar je treba težavo visokih stroškov umestiti tudi v okvir stroškov, ki izhajajo iz nezapolnjenih prostih delovnih mest in vedno večjega povpraševanja po kvalificiranih delavcih, ki ostaja težava, kot tudi v zvezi z drugimi dejavniki, kot je beg možganov, pri katerih večino stroškov za izobraževanje in usposabljanje delavcev nosijo izvorne države.

Da bi ta pristop spremenili v pomemben tok delovnih migracij, bi bilo treba povečati število projektov in/ali število ljudi, ki so deležni nadgradnje znanj in spretnosti ter migracij v okviru vsakega programa. Poleg tega bi več strukturnih ukrepov, kot je usklajevanje ali vzajemno priznavanje kvalifikacij ter znanj in spretnosti med EU in tretjimi državami, podprlo obsežnejše kanale. Taki posegi so se kažejo kot najbolj verjetni, četudi so zaenkrat še daleč. Kakor koli že, izkušnje so pokazale, da sta za nadgradnjo programov nujno potrebna dva elementa: uporaba ali razvoj primernih kanalov zakonitih migracij in sposobnost zadovoljevanja potreb delodajalcev. Vprašanja ocenjevanja in priznavanja tujih kvalifikacij ali pomanjkanja trajnostnega financiranja programov se lahko prav tako pojavijo kot konkretne operativne ovire nadgradenj.

Eden od možnih načinov, da bi postali takšni programi dostopnejši delodajalcem, je vzpostavitev središča za partnerstva za mobilnost znanj in spretnosti.⁶³ Središče bi uporabljale vse zainteresirane strani, delodajalcem in njihovim predstavnikom pa bi to omogočilo obisk enega samega mesta za dostop do držav, ustanov za usposabljanje ter organov za certificiranje in priznavanje, ki razvijajo in izvajajo SMP-je. Središče bi lahko prispevalo k povečanju sodelovanja v obstoječih SMP-jih in pomagalo spodbuditi razvoj novih.

Poleg središča za programe bi lahko pristop k SMP-jem razvilo središče za kandidate. Novi pakt o migracijah in azilu je poleg omembe partnerstev za področje talentov predan tudi raziskovanju razvoja bazena talentov v EU. Bazen talentov je središče za posamezne kandidate za mobilnost: kvalificiranim državljanom tretjih držav, ki se zanimajo za delo v EU, omogoča povezovanje z delodajalci v EU.⁶⁴ Merila za sprejem v bazen talentov lahko vključujejo sodelovanje v programih vrste SMP, ki vključujejo razvoj znanj in spretnosti ter certificiranje. Kljub temu pa velja naslednje: ali bo koncept bazena talentov deloval v praksi ali ne, bo odvisno od tega, ali ga bodo zainteresirani državljani tretjih držav in ciljne države EU dejansko uporabljali. »Vzajemnost« SMP-jev – kadar več ciljnih in izvornih držav sodeluje v istem programu – predstavlja možnost za delitev stroškov, vendar tudi v tem primeru obstaja več izzivov. Prvič, pričakovanja glede usposabljanj se med lokacijami močno razlikujejo.

60 ETF (forthcoming), How do labour markets, human capital and migration interact in the six Western Balkan countries?

61 Več informacij je na voljo na naslovu <https://kolegji-heimerer.eu/en/>, zadnjič obiskano 22. februarja 2022.

62 Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD), What would make Global Skills Partnerships work in practice?, 2018, <https://www.oecd.org/els/mig/migration-policy-debate-15.pdf>, zadnjič obiskano 22. februarja 2022. Glejte tudi ETF, Migrant Support Measures from Employment and Skills Perspective (MISMES): Global Inventory with a focus on Countries of Origin, 2015, na voljo na naslovu http://www.etf.europa.eu/web.nsf/pages/MISMES_global_inventory, zadnjič obiskano 22. februarja 2022.

63 OECD, What would make Global Skills Partnerships work in practice?, na voljo na naslovu <https://www.oecd.org/els/mig/migration-policy-debate-15.pdf>, zadnjič obiskano 22. februarja 2022.

64 OECD, Building an EU Talent Pool: A New Approach to Migration Management for Europe, 2019, na voljo na naslovu: <https://doi.org/10.1787/6ea982a0-en>, zadnjič obiskano 22. februarja 2022.

Drugič, obstaja zaskrbljenost zaradi morebitnega »speljevanja«, pri čemer ciljne države, ki niso subvencionirale SMP-jev, novačijo kandidate, katerih usposabljanje je bilo plačano z javnimi ali zasebnimi sredstvi v drugi državi.

Da bi države članice EU sprostile potencial mobilnosti kvalificirane delovne sile za svoje nacionalne trge dela, so potrebni napredni pristopi in inovativne rešitve, ki so vključeni v obstoječe instrumente EU in nacionalne instrumente ter usklajeni z njimi. Glede na začetke SMP-jev in podobne pobude je treba za doseganje napredka slednje nenehno ocenjevati, da bi zagotovili, da so takšna partnerstva funkcionalna, trajnostna in obojestransko koristna.

OBJAVLJENO:
februarja 2022.

Predlagano sklicevanje:

Evropska migracijska mreža (2021). Naslov publikacije – Informator EMN. Bruselj: Evropska migracijska mreža.

Prevod in lekturo je zagotovila nacionalna kontaktna točka Republike Slovenije

Financira
Evropska unija

Preberite več:

Spletno mesto EMN: <http://ec.europa.eu/emn>

LinkedIn EMN: <https://www.linkedin.com/company/european-migration-network>

Možnosti stika z EMN

Spletno mesto EMN: www.ec.europa.eu/emn

Stran LinkedIn EMN: <https://www.linkedin.com/company/european-migration-network/>

Twitter EMN: <https://twitter.com/EMNMigration>

Nacionalne kontaktne točke EMN

Avstrija: www.emn.at

Belgija: www.emnbelgium.be

Bolgarija: www.emn-bg.com

Hrvaška: <https://emn.gov.hr/>

Ciper: www.moi.gov.cy

Češka: www.emncz.eu

Danska: https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/networks/european_migration_network/authorities/denmark_en

Estonija: www.emn.ee

Finska: www.emn.fi

Francija: <https://www.immigration.interieur.gouv.fr/Europe-et-International/Le-reseau-europeen-des-migrations-REM3/Le-reseau-europeen-des-migrations-REM2>

Nemčija: www.emn-germany.de

Grčija: <http://emn.immigration.gov.gr>

Madžarska: www.emnhungary.hu

Irska: www.emn.ie

Italija: www.emnitalyncp.it

Latvija: www.emn.lv

Litva: www.emn.lt

Luksemburg: www.emnluxembourg.lu

Malta: <https://homeaffairs.gov.mt/en/mhas-information/emn/pages/european-migration-network.aspx>

Nizozemska: www.emnnetherlands.nl

Poljska: www.emn.gov.pl

Portugalska: <http://rem.sef.pt>

Romunija: www.mai.gov.ro

Slovaška: www.emn.sk

Slovenija: www.emm.si

Španija: <https://extranjeros.inclusion.gob.es/emnSpain/>

Švedska: www.emnsweden.se

Norveška: www.emnnorway.no

Gruzija: <https://migration.commission.ge>

Republika Moldavija: <http://bma.gov.md/en>